

Mál nr. 129/2023**Nafn málskotsaðila (M)****Nafn varnaraðila (V)****Heiti váttryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.****Nafn váttryggingartaka (X)****Skaðabótaábyrgð. Hestaleiga.****Gögn.**

1. Málskot dags. 5. apríl 2023 ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 27. apríl 2023 ásamt fylgiskjölum.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi, ásamt eiginmanni sínum, Y, og barnabarni verið í hestaferð á vegum hestaleigu X hinn 30. mars 2022. Umrædd ferð sé auglýst sem einkar hentug byrjendum. Hesturinn sem Y hafi fengið til reiðar hafi þó látið illa að stjórn og þegar hópurinn staðnæmdist í miðri ferðinni hafi hann hent Y af baki og hlaupið í átt að hesti M. Hestur M hafi fælst við það, og M fallið af baki með þeim afleiðingum að hún hlaut líkamstjón. M hefur krafist bóta úr ábyrgðartryggingu X á grundvelli þess að tjón hennar verði rakið til saknæmrar háttsemi starfsmanna X. Umræddur hestur hafi bersýnilega ekki hentað byrjanda. Þá er því alfarið mótmælt að M hafi fyrirgert rétti sínum til bóta með því að skrifa undir yfirlýsingu um að henni hafi verið kunnugt um áhættu sem fylgdi útreiðum, enda sé fráleitt að tjónvaldur geti firrt sig ábyrgð með undirritun tjónþola á slíkt plagg. Máli sínu til stuðnings vísar M til Hæstaréttardóms í máli 678/2016. V hafnaði, með tölvupósti dags. 24. október 2022, bótaskyldu á grundvelli þess að ekki væri sýnt fram á saknæma háttsemi af hálfu X.

Í bréfi V til nefndarinnar er vísað til þess að samkvæmt frásögn V hafi verið um að ræða einfalda reiðleið um láglandi, og allir hestarnir sem völdust til fararinnar eldri en tíu ára, vel tamdir, rólegir og yfirvegaðir. Ekkert í aðdraganda ferðarinnar gæti þá hafa orsakað það að hestarnir hafi fælst. Þannig hafi þeir fyrir ferðina verið í stóði sem þeir voru vanir, um hafi verið að ræða leið sem þeir fari daglega og þeir hafi verið notaðir við hestaleiguna í 4-6 ár án vandkvæða. Hafi sambærileg atvik ekki átt sér stað síðan. Þá hafi leiðsögumaðurinn verið vanur, og aðeins þrír viðskiptavinir, þ.e. M og fjölskylda hennar, í ferðinni. Ekkert í gögnum málsins bendi til þess að atvikið verði rakið til saknæmrar ólögmastrar háttsemi X, starfsmanna hans, eða annarra atvika eða aðstæðna sem X beri skaðabótaábyrgð á. Hvað umræddan Hæstaréttardóm varði geti hann ekki talist fordæmisgefandi hvað ágreining þennan varði, enda hafi í því máli legið fyrir að ýmsu hafi verið ábótavant við undirbúning reiðferðar og atvik með þeim hætti að þau væru til þess falin að valda hesti ótta og streitu. Engin slík atvik séu til staðar í þessu tilviki. Þess utan hafi M fyrirgert sér bótarétti með því að hafa samþykkt þá áhættutöku sem fylgdi ferðinni.

Álit.

Sönnunarbyrði þess að tjón hennar verði rakið til athafna eða athafnaleysis X, starfsmanna þess eða annarra atvika eða aðstæðna sem X ber ábyrgð á hvílir samkvæmt almennum sönnunarreglum skaðabótaréttar á M og er slík sönnun forsenda þess að bótaskylda úr ábyrgðartryggingu X sé fyrir hendi. Af gögnum málsins verður ráðið að í miðri reiðferð hafi verið áð við foss og meðan hópurinn staðnæmdist hafi hestur Y farið af stað og að hesti M sem hafi fælst við það. Fyrirliggjandi myndband upplýsir ekkert frekar um atvik málsins. Þá er ekki, gegn neitun X, sýnt fram á að aðstæður hafi verið sambærilegar þeim sem lágu til grundvallar í tilvísuðum dómi Hæstaréttar. Í því máli var þannig sýnt fram á að gáleysi hefði falist í því að flytja umræddan hest í hestakerru í um 30 kílómetra leið og koma honum fyrir í gerði með ókunnugum hrossum áður en hann var látinn undir tjónþola, nánast strax eftir komu á tjónsstað. Var talið að þær aðstæður hefðu verið til þess fallnar að valda ótta og streitu hjá umræddum hesti. Ekki er sýnt fram á neitt slíkt vegna þess atviks sem hér um ræðir og virðist M fyrst og fremst byggja á því að hestur Y hafi ekki hentað til ferðarinnar.

Hestar eru lifandi verur og það er ákveðin áhættutaka fólgin í því að fara hestbak, en óháð þjálfun og skapferli hesta getur alltaf komið fyrir að þeir fælist eða sýni af sér óvænta hegðun. Verður það í sjálfu sér ekki metið X til sakar. Er þá ekki sýnt fram á að val á umræddum hestum hafi verið óforsvaranlegt,

eða tamningu þeirra eða þjálfun ábótavant. M var þá gerð grein fyrir því í upphafi ferðarinnar að um ákveðna áhættu væri að ræða.

Ekki verður samkvæmt framansögðu annað séð en að það hafi verið einskær óheppni að hestur Y skyldi fara af stað með þessum hætti og að það hafi valdið þeirri keðjuverkun sem leiddi til tjóns M. Er því ekki sýnt fram á að skilyrði skaðabótaábyrgðar séu fyrir hendi.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 1. júní 2023.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir